

FCG.

Rakennettu
ympäristö

Kolarin kunta

Ylläsjoen ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen

VUOROVAIKUTUSLOMAKE

FCG Rakennettu ympäristö Oy

28.8.2026

Sisällys

1	Lausunnot	3
1.1	Lapin elinvoimakeskus.....	3
1.2	Lapin liitto.....	3
1.3	Lupa- ja valvontavirasto	3
1.4	Tornionlaakson museo	4

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksianton ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

28.8.2026

WE

1 Lausunnot

1.1 Lapin elinvoimakeskus

Lausunto	Vastine
Asemakaavan kuvauksessa kerrotaan ne kiinteistöt, joita kaavan kumoaminen koskee. Listalta puuttuu alueeseen kuuluva Ylläsjärventie, joka on yleisen maantien alue (273-895-0-9394, YLLÄSJÄRVEN MAANTIE 9394). Tämä on syytä mainita myös kumottavien alueiden listalla. Muilta osin ei liikenneosastolla ole huomautettavaa ranta-asemakaavan osittaiseen kumoamiseen. Elinvoimakeskuksen muilla osastoilla ei ole lausuttavaa asiaan.	Lisätään puuttuva kiinteistö kaavaselostuksessa osoitettujen kiinteistöjen listaan kohtiin 1.3 ja 5.1. Merkitään tiedoksi

1.2 Lapin liitto

Lausunto	Vastine
Lapin liitolla ei ole lausuttavaa Ylläsjoen ranta-asemakaavan osittaisen kumoamisen valmisteluaineistosta.	Merkitään tiedoksi

1.3 Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto	Vastine
Lupa- valvontavirasto ei katso tarpeelliseksi antaa lausuntoa nyt kyseessä olevan ranta-asemakaavan kumoamisen valmisteluaineistosta.	Merkitään tiedoksi

28.8.2026

WE

1.4 Tornionlaakson museo

Lausunto	Vastine
Kumottava kaava Suunnittelualue sijaitsee Kolarin kunnassa Ylläsjoen varrella Kaunismaan alueella. Kurtakon kylä sijaitsee alueen eteläpuolella noin kolmen kilometrin etäisyydellä. Ylläsjärventie kulkee suunnittelualueen läpi. Suunnittelualue on kooltaan noin 142 hehtaaria ja pääosin rakentamaton aluetta. Alueen sisällä sijaitsee yksi kiinteistö, jolla on kolme rakennusta. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa asemakaavan osittainen kumoaminen Ylläsjoen ranta-asemakaavan alueella. Kumoaminen on käynnistetty ranta-asemakaava-alueen pääomistajan aloitteesta. Asemakaava jää voimaan suunnittelualueen ulkorajojen sisäpuolella sijaitsevalle yhdelle kiinteistölle, jolla sijaitsee rakennuksia. Asemakaavan kumoaminen koskee Ylläsjoen varrella Kaunismaan alueella on voimassa oleva Ylläsjoen ranta-asemakaava vuodelta 15.7.1988. Suunnittelualue käsittää Kolarin kunnassa sijaitsevat kiinteistöt 273-402-0009-0010 Anttila ja 273-402-0011-0004 Kumpula, 273-402-0007-0034 Kurtakko, 273-402-0009-0035 Joki-Ylläs, 273-402-0009-0034 Kaunismaanranta, sekä 273-402-0007-0067 Lammasläätinpalo. Kaava jää voimaan kiinteistöllä 273-402-11-39, joka on rajattu kaavan kumoamisen ulkopuolelle. Suunnittelussa tutkitaan kahta vaihtoehtoa: VE0 Asemakaavaa ei muuteta ja VE1 Asemakaava kumotaan osittain. Molempien vaihtoehtojen vaikutukset on selostuksen mukaan katsottu hyvin vähäisiksi, ettei varsinaista vaikutustenarviointia tehdä. Selostuksessa todetaan, että rakentamaton alue ei muutu kaavan kumoamisen seurauksena. Voimassa oleva ranta-kaava ei toteudu.	Merkitään tiedoksi

28.8.2026

WE

Suunnittelutilanne sekä rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema Suunnittelualue sijoittuu Tunturi-Lapin maakunta-kaavan (2010) alueelle. Alueella ei ole yleiskaavaa ja voimassa oleva ranta-asetus on hyväksytty vuonna 1990. Maakunta-kaavassa alue sijoittuu Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) sekä sisältyy muun muassa Matkailun vetovoimainen alue, matkailun ja virkistysalueen kehittämisen kohdealueeseen (mv) ja Maaseudun kehittämisen kohdealueeseen (mk). Asemakaavassa alueelle on osoitettu muun muassa loma-asuntojen, asuin- ja vapaa-aikatalojen- ja matkailua palvelevien rakennusten korttelialueita sekä maa- ja metsätalousalueita. Kaava ei ole toteutunut kiinteistöä 273-402-11-39 lukuun ottamatta. Kyseinen kiinteistö, jolla ranta-asetuksen on tarkoitus jäädä voimaan, on osoitettu siinä Erillisloma-asuntojen korttelialueeksi. Alueelle saa rakentaa yksi tai kaksiasuntoisia loma-asuntoja (RA). Rakennusten suurimmaksi sallituksi kerrokorkeudeksi on osoitettu I ja rakennusoikeudeksi 300 kerrosalaneliömetriä. Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteet ja alueet sijaitsevat suunnittelualueen ja Kurtakon eteläpuolella: Telatie Venejärveltä Kurtakkoon (RKY 2009) ja Venejärven kylämaisema (VAMA 2021). Lähin maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on Ylläsjärven kylä suunnittelualueen pohjoispuolella. Kiinteistöllä sijaitsee Takasaajan vanha pääpirtti, joka on inventoitu Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeessa 2006-07. Kyseessä on ilmeisesti Kemi-yhtiön 1920-luvulla rakennuttama metsätyökämpä. Inventointitietojen mukaan se on alun perin rakennettu Ylläsjoen pohjoispuolelle Rito-ojan kohdalle ja sieltä siirretty Ylläsjoen Kattilakosken rannalle noin vuonna 1945 mistä se on saanut nimensä. Nykyiselle paikalle Kaunismaan länsireunalle se on siirretty vuonna 1957 edelleen Kemi-yhtiön toimesta savottojen siirtyessä.	Kiinteistö, jolla pääpirtti sijaitsee, ei kuulu tämän kaavan alueelle, eikä tämä kaavan kumoaminen ota kantaa voimaan jäävän asemakaavan sisältöön. Kaavaselostukseen, kohtaan 3.1.3 Rakennettu kulttuuriympäristö on kuitenkin päivitetty teksti: Lähimmät valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja alueet sijaitsevat suunnittelualueen ja Kurtakon kylän eteläpuolella: Telatie Venejärveltä Kurtakkoon (RKY 2009). Lähin
---	--

28.8.2026

WE

Sittemmin se on ollut matkailupalvelujen käytössä ja ilmeisesti nykyisin asuinkäytössä. Inventointiaikaan 2000-luvun alussa pääpirtin pihapiiriin on kuulunut neljä rakennusta, joihin on kuulunut piharakennus ja parakki. Sittemmin ainakin osa piharakennuksista on purettu ja pihapiiriin on rakennettu uusi loma/asuinrakennus vuonna 2009. Paikallisesti merkittävä Takasaajon vanha pääpirtti liittyy Tornionlaakson ja koko Lapin metsäteollisuuden varhaisimpiin kehitysvaiheisiin ja ilmentää osaltaan Kemi-yhtiön historiaa ja savottaperinteitä. Lisäksi rakennuksen muuttuminen matkailua ja/tai asumista palvelevaan käyttöön savottojen loppumisen jälkeen on yksi Lapin matkailun ominaispiirteistä. Kohteen kulttuurihistoriallisia arvoja ei ole tutkittu tai tunnistettu 1980-luvun lopulla ranta-asemakaavaa laadittaessa. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan entisen pääpirtin kaltaisten kohteiden säilyminen tulee varmistaa kaavoituksen yhteydessä ja sen vuoksi myös tässä kaavan kumoamisen yhteydessä tulisi voimaan jäävä kaavan osa päivittää kohteen suojelutarpeen vuoksi Alueidenkäyttölain 57 § 2 momentin mukaisesti.	maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on Ylläsjärven kylä suunnittelualueen pohjoispuolella. Asemakaavan voimaan jäävällä kiinteistöllä sijaitsee Takasaajon vanha pääpirtti, joka on inventoitu Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeessa 2006–07. Takasaajon vanha pääpirtti liittyy Tornionlaakson ja koko Lapin metsäteollisuuden varhaisimpiin kehitysvaiheisiin ja ilmentää osaltaan Kemi-yhtiön historiaa ja savottaperinteitä. Lisäksi rakennuksen muuttuminen matkailua ja/tai asumista palvelevaan käyttöön savottojen loppumisen jälkeen on yksi Lapin matkailun ominaispiirteistä. Kaavaselostukseen, kohtaan 5.3.3 Vaikutukset muinaismuistoihin ja kulttuuriympäristöön on lisätty teksti: Asemakaavasta voimaan jäävälle kiinteistölle sijoittuu Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeessa 2006–07 inventoitu Takasaajon vanha pääpirtti. Kiinteistölle 273-402-11-39 ei kohdistu muutoksia asemakaavan kumoamisesta.
Arkeologinen kulttuuriperintö Kyseessä olevalta suunnittelualueelta ei toisiksi tunneta muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Suunnittelualueen lähistöllä, Teuravuoman alueella on toteutettu arkeologinen inventointi 2016, mutta kaavoitettavalla alueella tai sen läheisyydessä ei ole käyty eikä sille ole olemassa ajantasaista inventointia. Mikäli alueelle aletaan suunnitella uutta kaavaa tai tulee uutta maankäyttöpainetta, tulee ajantasaisen arkeologisen inventoinnin teettäminen todennäköisesti kysymykseen. Kaavan osittaisella kumoamisella ei kuitenkaan ole vaikutuksia alueella mahdollisesti sijaitseviin muinaisjäännöksiin.	Merkitään tiedoksi